

مَوْلَانَا

استادانه

استادانه

استادانه

(مدیریت مالی اسلامی و صکوک اسلامی)

مربوط به درس: مدیریت مالی

- گردآورانگان: پوریا شهابی نژاد ، سینا محمودی ، جواد میرزایی
- نام استاد: سرکار خانم دکتر قاسمی

۱. مقدمه

ایجاد جامعه ایده آل اسلامی آرزوی هر مسلمان است جامعه ای که در آن عدالت اسلامی برقرار باشد یکی از مهم ترین ابعاد عدالت گستری بعد اقتصادی آن است که حتی میتواند بسیاری از ابعاد دیگر را نیز تحت پوشش قرار دهد. همچنین تامین منابع مالی نیز به عنوان بازوی توانمند نهاد های مالی از دیگر عوامل مهم در تعمیق نظام مالی هر کشوری محسوب میشود به همین جهت در دنیا ابزار های مالی متنوعی طراحی شده است .

از این رو در سالهای اخیر بررسی ابزارهای مدیریت مالی نوین اسلامی موضوعیت یافته است .

در حال حاضر موثر ترین ابزار مالی اسلامی در سطح جهان اسلام ابزار مالی به نام «**صکوک**» است .

همچنین باید متذکر شود مالی اسلامی نقش مهمی را در یک اقتصاد مخصوصاً یک اقتصاد سالم بیان میکند. مالی اسلامی مجموعه از فعالیت های مالی است که بر اصول و مبانی قرآن و احادیث و شریعت منطبق است. فعالیت های مالی اسلامی در برگیرنده بخش بانکی، بخش بیمه، بازارهای سرمایه و بدهی، بخش مدیریت سرمایه گذاری و بسیاری از بخش های دیگر است. یکی از راهبردهای مهم که پشتیبان سایر راهبردهاست راهبرد مالی است. مدیریت مالی اسلامی قلب راهبردی یک سازمان را تشکیل میدهد. در این تحقیق تلاش میشود با توجه به مبانی مالی و نظام اقتصاد اسلامی و نیز زیر ساخت های انجام شده در زمینه تجهیز ابزارهای مالی اسلامی و نیز سایر اصول شریعت چارچوبی برای مدیریت مالی راهبردی مبتنی بر نگرش اسلامی ارائه گردد.

صکوک چیست؟

www.mag.noorgram.ir

مجله نورگرام

تعریف صکوک :

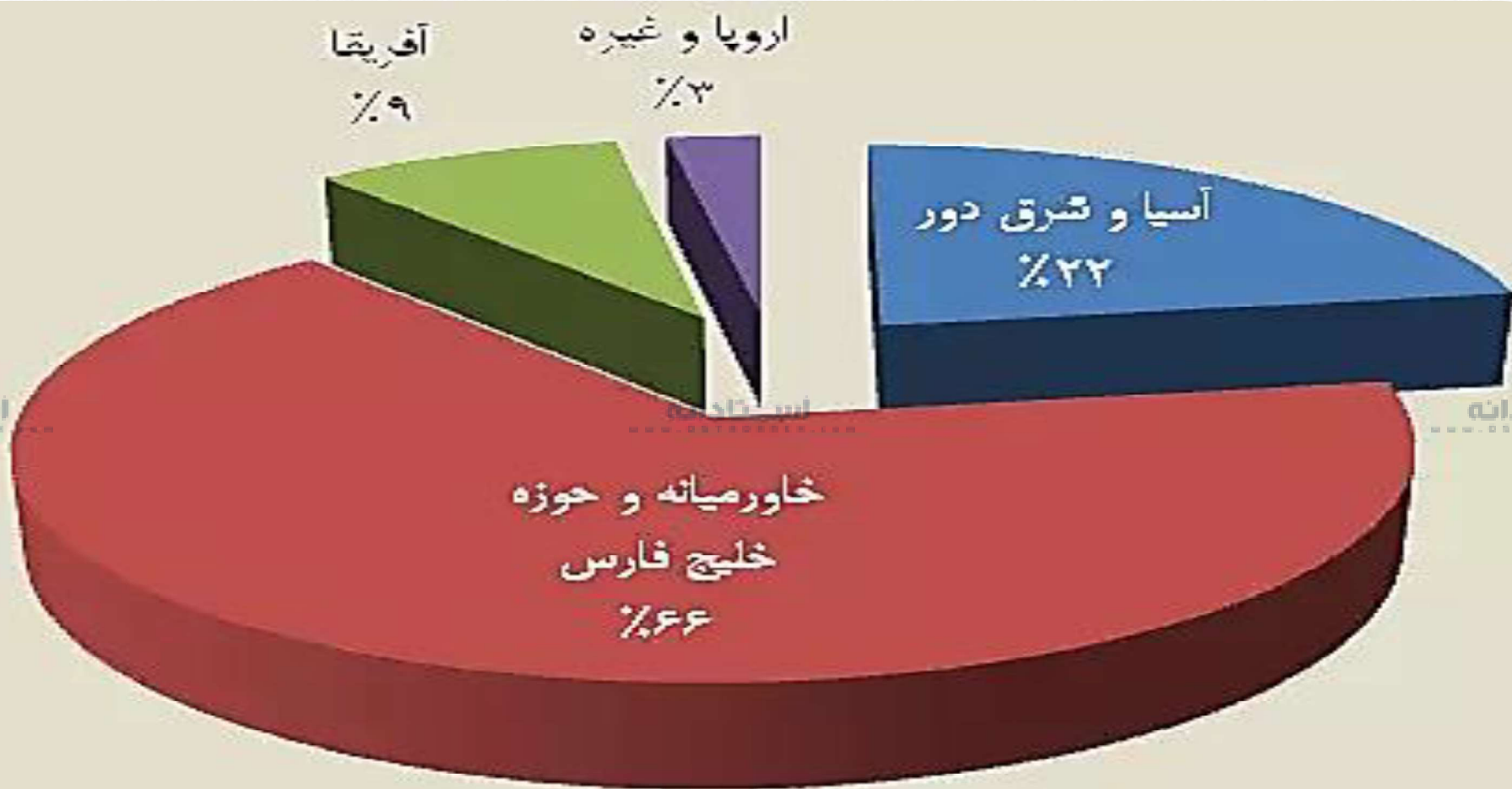
کلمه « صک » که جمع آن صکوک میباشد یک واژه فارسی از چک است و چون در زبان عربی « چ » وجود ندارد حرف « ص » جایگزین آن شده است و به معنی گواهی مالی است . دایره المعارف دهخدا در مورد صکوک چنین آورده است : صک به معنای سند و سفته است و معرب واژه چک در فارسی است .

صکوک به طور معمول به عنوان (اوراق قرضه اسلامی) یا همان ابزارهای مالی اسلامی تعریف میشود که مالکیت مشاع در یک یا چند دارایی و منافع حاصل از آن مهم ترین ویژگی این اوراق به شمار می آید .

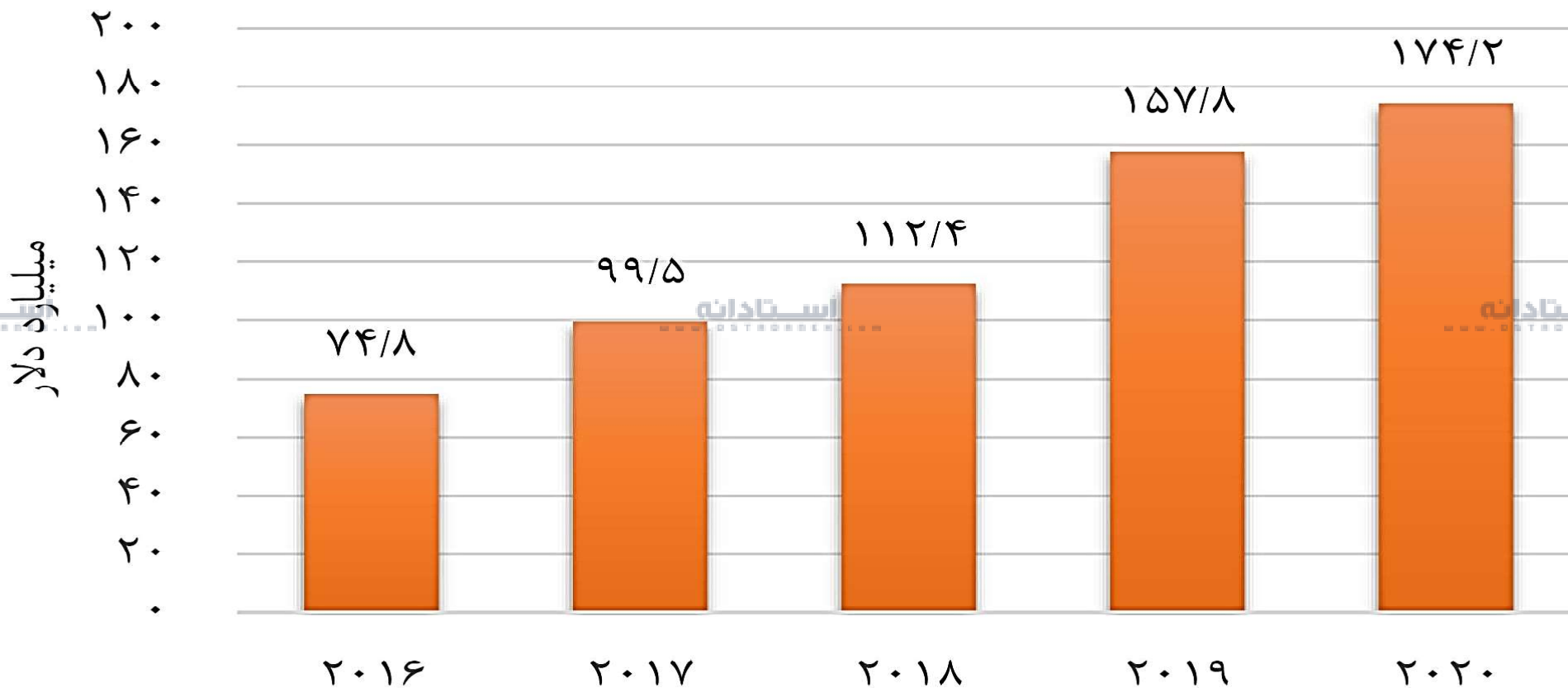
تعریف اول : صکوک اوراق بهاداری است که بر اساس یکی از معاملات مشروع طراحی شده است و نوعی ابزار مالی با پشتوانه ترازنامه و دارایی های فیزیکی است که در هر عقدی تعریف خاصی دارد .

تعریف دوم : صکوک ابزاری است که برای تامین مالی شرکت ها و موسسات از طریق جذب سرمایه های سرگردان افراد در بازار که یک نوع دارایی مطمئن و ایمن به حساب می آید و در زمره اوراق بهادار تضمینی و قابل معامله به کار گرفته شده است طبقه بندی میشود .

ابزار مالی صکوک منابع مالی متنوعی را برای توسعه بازار و مدیریت نقدینگی بنگاه های مالی و اقتصادی اسلامی فراهم میکند از جمله : کسری بودجه مالی دولت ، اعمال سیاست های مالی و پولی و افزایش نقدینگی از مهم ترین ابزارهای مالی اسلامی خواهد بود . اوراق بهادار اسلامی یا صکوک گواهی هایی با ارزش اسلامی یکسان هستند که بعد از عملیات پذیره نویسی نشان میدهند که خریدار مبلغ اسمی آن را به ناشر پرداخت است و دارنده آن مالک یک یا مجموعه ای از دارایی ها و منافع حاصل از آنهاست .

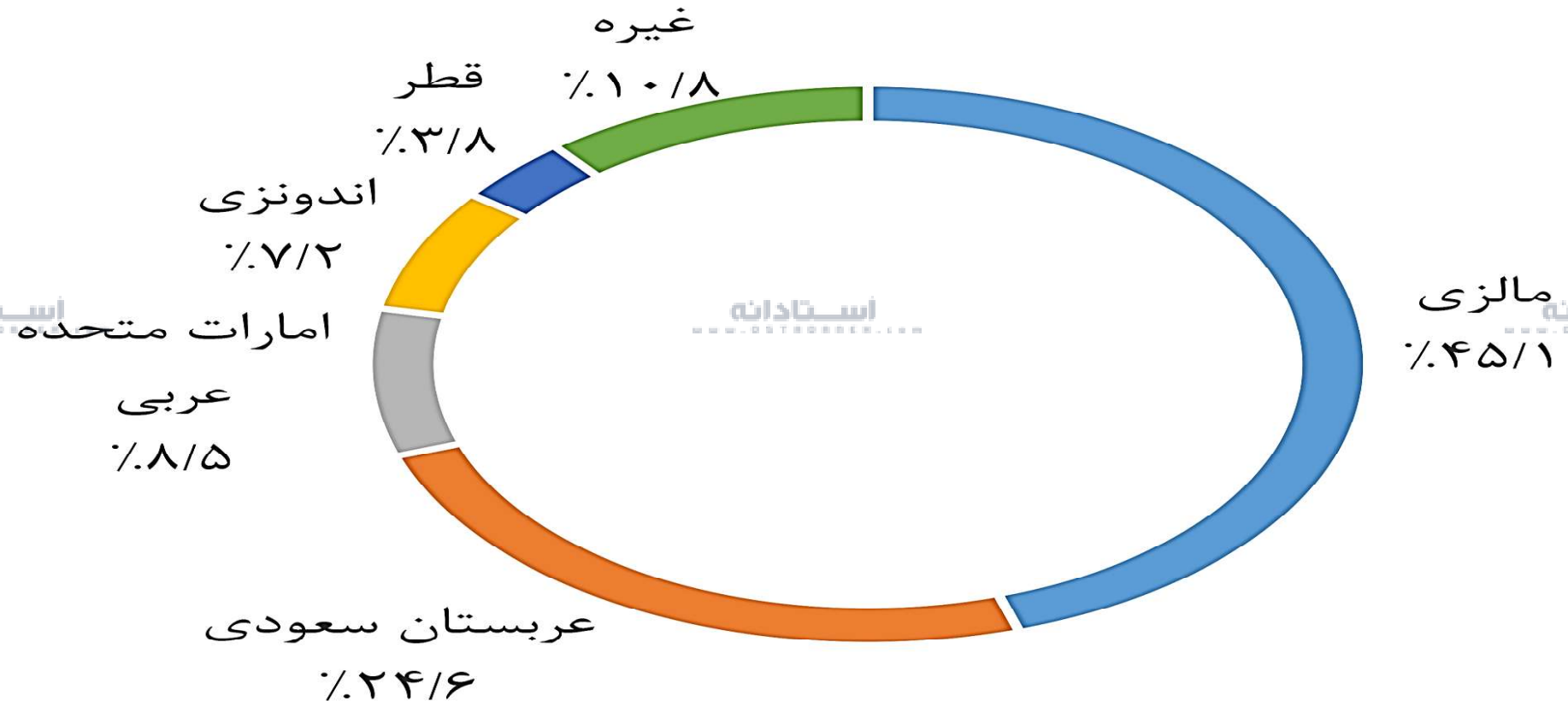
حجم صکوک منتشره در جهان

sukuk.ir

منبع: مرکز بین‌المللی مالی اسلامی مالزی (MIFC)

سهام کشورها از صکوک در حال معامله در جهان

sukuk.ir

منبع: مرکز بین المللی مالی اسلامی مالزی (MIFC)

جدول ۱. تعدادی از صادر کنندگان دولتی اوراق صکوک

(میلیون دلار)

صادر کنندگان دولتی	سال انتشار	حجم اوراق (میلیون دلار)
صکوک جهانی مالزی	۲۰۰۲	۶۰۰
صکوک جهانی دوبی	۲۰۰۴	۱۰۰۰
دولت قطر	۲۰۰۳	۷۰۰
دولت پاکستان	۲۰۰۵	۶۰۰
دولت بحرین	۲۰۰۳	۲۵۰
بانک توسعه اسلامی	۲۰۰۳	۴۰۰
ایالت ساکسونی آلمان	۲۰۰۴	۱۰۰

Source: IMF Working Paper, 2007.